Kõigi maade proletaarlased, ühinege!

Tallinna POLÜTEHNIK

TALLINNA POLÜTEHNILISE INSTITUUDI PARTEIKOMITEE, REKTORAADI, ELKNÜ KOMITEE JA AMETIÜHINGUKOMITEE HÄÄLEKANDJA

Nr. 23 (381)

Reedel, 27. novembril 1964

XVI aastakäik

Kes vastutab?

TPI parteikomitee hiljutisel istungil arutati üliõpilaste kultuurilis-elukondliku teenindamise olukorda ühiselamutes.

Sellekohase ettekandega esines majandusosakonna juhataja sm. Randmaa, kes ühtlasi märkis, et mõnevõrra on antud küsimuses olukord paranenud, eriti selles osas, mis puudutab ühiselamute nõukogude ja administraatorite-komandantide koostööd. Töö tulemused ilmnevad eelkõige selles, et vähem on muresid ühiselamu kodukorra rikkujate ja üürivõlgnikega.

Arutluse käigus ilmnes samuti, et meie ühiselamutega pole kaugeltki siiski kõik korras, nii administratiivses liinis kui ka ühiselamute kasutajate eneste poolt.

Õigustatud pretensioone esitati instituudi kapitaal-ehitusosakonnale, kelle süü tõttu pole tänaseni Mustamäe ühiselamu pesukuivati korras, III ja IV korruse puhkeruumidesse on ikka veel monteerimata täiendavad radiaatorid. Seetõttu on need ruumid külmad ja nende kasutamine praktiliselt võimatu. Sanslõlmedes on veekraanid parandamata. Ühiselamutes 2, 3, 4 ja 5 puudub hoovivalgustus ja panipaikades riiulid.

Esitatud nõudmised on muidugi õiged. Jääb ainult arusaamatuks, miks kapitaal-ehitusosakond selleks ettenähtud ja olemasolevaid vahendeid pole kasutanud.

Kuid kellele esitada ülaltoodud pretensioonid? Kes peab vastutama ühiselamute puhtuse ja korra eest, heaperemeheliku suhtumise eest kõigesse, mis on antud kasutamiseks neile, kes elavad ühiselamutes? Kas ametiühingukomitee ühiselamute komisjon, ühiselamu nõukogud ja komandandid? Muidugi, kahtlemata nemad ka, eriti nõudlikkuse osas.

Parteikomitee juhtis tähelepanu sellele, et igasuguste ebameeldivuste vältimine ühiselamutes sõltub eelkõige üliõpilastest, ühiselamu kasutajatest, enestest. Ühine arvamine fikseeriti vastuvõetud otsuses, et need, kes rikuvad ühiselamu siseeeskirju ükskõik missugusel määral, kaotavad ühiselamu kasutamise õiguse ja on kohustatud hüvitama instituudile materiaalselt tekitatud kahjud. Selle otsuse range elluviimise eest vastutavad aga ühiselamute komandandid. Ei ole õige sm. Loigumi seisukoht, et «mis sa nendega ikka teed, kuhu neil minna.» Tegemist pole ju alaealistega, kes rumalusest rikuvad mööblit, lõhuvad seinakontakte ja keeravad kraanid kõveraks. Range tuleb olla ka nendega, kes ajutiselt (lühiajaliselt) kasutavad ühiselamut.

Org-massilise ja kultuurmassilise kasvatustöö parandamise ülesanded kuuluvad ju eeskätt partei, komsomoli ja ametiühingu kompetentsi. Ent ka nende poolt on selles osas palju veel tegemata. Vähe toimub üliõpilasi huvitavaid üritusi ühiselamus. Tihti on needki, mis toimuvad, kesised. Raadiosõlm, mida saaks väga otstarbekalt kasutada, pole seni «käält sisse» saanud (kuigi on tegemist kõrgema tehnilise õppeasutusega — nimelt ei ole, kes monteeriks sõlme!).

Kõik need küsimused peaks pa-[illegible] talvine eksamisessioon. Tuleb teha kõik selleks, et meie üliõpilased tunneks end nagu kodus ja et nad omaltpoolt — käituks nagu kodus.

H. JOONASE
TPI parteikomitee sekretäri asetäitja

Dotsent LUDVIG SCHMIDT 70-aastane

24. novembril õnnitles Tallinna Polütehnilise Instituudi kollektiiv dotsent Ludvig Schmidti seitsmekümnenda sünnipäeva ja 20-aastase TPI-s töötamise puhul.

L. Schmidt sündis 1894. a. Tallinnas, lõpetas siin 1913. a. gümnaasiumi (praeguse 1. Keskkooli) ning astus Peterburgis ülikooli matemaatika-loodusteaduskonda, mille lõpetas loodusteaduste alal 1917. a. ning füüsikalise keemia erialal 1930. a. Aastail 1918—1922 õpetas ta keemiat ja füüsikat Leningradi eesti keskkoolis. 1922—1930 oli L. Schmidt füüsikalise keemia lektoriks Leningradi Marhlevski-nim. Kommunistlikus Ülikoolis. 1930—1936 oli ta samas kateedrijuhataja. 1930.—1942. a. töötas juubilar Leningradi Keemilise Tehnoloogia Instituudis füüsikalise keemia dotsendina. Samas kaitses ta 1940. a. oma kandidaaditöö. 1942—1944. a. töötas ta dotsendina Kaasani Keemilise Tehnoloogia Instituudis. 1944. a. sügisel asus L. Schmidt tööle Tallinna Polütehnilise Instituudi füüsikalise keemia kateedrijuhatajana.

1946.—1951. a. oli dots. L. Schmidt meie instituudi direktori asetäitja õppe- ja teadusliku töö alal ning 1951—1959. a. direktor.

Teaduslikku uurimistööd alustas L. Schmidt juba 1928. a. Leningradis. TPI-s töötas sm. Schmidt algul põlevkivi bensiini analüüsimismeetodite arendamisel, viimasel ajal aga tegeleb fosfororgaaniliste ühendite saamisreaktsioonide kineetika ja katalüüsi küsimuste selgitamisega.

L. Schmidt on nõudlik õppejõud, kes tunneb suurt huvi metoodika küsimuste vastu ning on koostanud palju õppevahendeid füüsikalise keemia ja keemilise termodünaamika alal.

Töökaaslased hindavad sm. Schmidti kui laialdaste teadmistega sõbralikku, vaimukat ja huumoririkast seltsimeest, kes vastutulelikult jagab oma suuri kogemusi ega karda vaeva teiste abistamisel.

L. Schmidti töö pole kunagi piirdunud oma otseste tööülesannete täitmisega. Lisaks õppe-, teaduslikule- ja administratiivtööle on ta alati väsimatult võtnud osa ühiskondlikust tööst. Palju aastaid on ta olnud TPI parteibüroo liige. Mitu aastat oli ta D. I. Mendelejevi nimelise Keemia Seltsi TPI algorganisatsiooni esimees. Alates 1960-ndast aastast juhendab sm. Schmidt keemia-mäeteaduskonna õppejõudude filosoofilist seminari.

L. Schmidti on autasustatud Tööpunalipu ordeniga ja ordeniga «Austuse märk», medalitega «Vapra töö eest Suures Isamaasõjas» ja «Leningradi kaitse eest» ning äsjase juubeli puhul ENSV Ülemnõukogu Presiidiumi aukirjaga.

Soovime lugupeetavale juubilarile veel paljudeks aastateks tervist ja jõudu edasiseks tööks!

Töökaaslased

KUNSTILISE ISETEGEVUSE ÜLEVAATUSE JUHEND

Tallinna Polütehnilise Instituudi üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate kunstilise isetegevuse ja omaloomingu ülevaatuse eesmärgiks on aidata kaasa üliõpilaste kasvatamisele kommunismi vaimus, hoogustada kunstilise isetegevuse viljelemist instituudis, tugevdada olemasolevaid ja luua uusi kunstilise isetegevuse kollektiive.

ÜLEVAATUSE AEG JA JUHTIMINE

Ülevaatus toimub kahes voorus: a) teaduskondade ülevaatused, b) üleinstituudiline ülevaatus.

Esimese vooru ülevaatused toimuvad märtsikuul ja üleinstituudiline ülevaatus aprilli alguses.

Ülevaatuse üldjuhtimist teostavad Tallinna Polütehnilise Instituudi ametiühingu komitee kultuurmassiline töö komisjon, ELKNÜ TPI komitee kultuurikomisjon ja TPI a/ü klubi juhatus, kes moodustavad ülevaatuse läbiviimiseks orgkomitee ja žürii.

[illegible] OSAVÕTJAD.

Ülevaatusest võivad osa võtta üliõpilaste, õppejõudude ja teenistujate kollektiivid ja üksikesinejad. Kollektiivide ja üksikesinejate arv on piiramatu, samuti esitatavate palade arv.

Teaduskondade a/ü büroodel tuleb ülevaatuse päevaks esitada žüriile osavõtjate kohta nimekiri, kus on märgitud kollektiivide ja esinejate täpne arv ning esitamisele tulev kava.

Märkus: 1) arvestatakse ainult neid üliõpilasi ja õppejõude, kes töötavad Tallinnas,

2) kaugõppe- ja õhtuse teaduskonna üliõpilaste poolt saavutatud punkte ei arvestata.

3) kui päevase osakonna üliõpilased töötavad instituudis, loetakse nad vastavalt ametikohale.

HINDAMINE.

Kunstilise isetegevuse ja omaloomingu alal parim teaduskond määratakse kindlaks järgmiselt.

Kõikide ülevaatusest osavõtjate kollektiivide ja solistide esinemine hinnatakse žürii poolt vastavalt järgnevale punktisüsteemile.

Kollektiivide ja üksikesinejate poolt esitatud kolm parimat pala hinnatakse igaüks hindega väga hea, hea, rahuldav või mitterahuldav. Punktid omistatakse vastavalt saadud hinnetele järgmiselt:

a) üksikesinejad: väga hea 6 punkti; hea 5 „; rahuldav 4 „

b) kollektiiv (2—12 liiget):
väga hea 4 × esinejate arv punkti
hea 3 × esinejate arv punkti
rahuldav 2 × esinejate arv punkti

c) kollektiiv (üle 12 liikme):
väga hea 2 × esinejate arv punkti
hea 1,5 × esinejate arv punkti
rahuldav 1 × esinejate arv punkti

Hindamisel arvestatakse esitatu kunstilist taset ja esinejate esinemiskultuuri.

Kirjandusliku ja muusikalise omaloomingu alasele konkursile esitatud töödest (tööd esitatakse kuni 20. märtsini a/ü klubile) hinnatakse iga autori kolme paremat tööd. Punkte omistatakse vastavalt hinnetele järgmiselt:

väga hea — 25 punkti
hea — 15 punkti
rahuldav — 10 punkti.

Üldine punktide arv teaduskonna esinejate kohta määratakse kindlaks valemiga

$$N = \frac{k(n+1{,}5n_1)+ü}{m+m_1}$$

kus

- n — üliõpilaste poolt teaduskonna õhtul saadud punktide kogusumma
- n_1 — teaduskonna õppejõudude ja teenistujate poolt kogutud punktide summa
- k — koefitsient, milline arvestab teaduskonna ülevaatuse organisaatorlikku ja temaatilist taset.

Õhtu hinnang	koefitsient
hea	1,3
rahuldav	1,0
mitterahuldav	0,7

- ü — üleinstituudilistes kollektiivides esinemise eest saadud punktide kogusumma
- m — üliõpilaste arv teaduskonnas seisuga 1. veebruar 1965. a.
- m_1 — teaduskonna õppejõudude ja teenistujate arv seisuga 1. veebruar 1965. a.

Punktide arv ühe teaduskonna liikme kohta määrab ära ka teaduskondade paremusjärjestuse.

Õppejõudude osas viiakse läbi eraldi arvestus kateedrite ja teaduskondade lõikes (teaduskondade arvestuses moodustavad üldkateedrid eraldi «teaduskonna»).

PREMEERIMINE.

Parimat teaduskonda premeeritakse 100 rublaga ja teiseks tulnud teaduskonda — 75.— rublaga.

TPI a/ü komitee kunstilise isetegevuse ülevaatuse orgkomisjon

Naiskoori kontserdid

Käesoleval sügisel asus TPI Naiskoor ette valmistama põhiliselt uutest lauludest koosnevat kava. Kuidas koor oma ülesandega hakkama on saanud, selles peavad veenduma kuulajad eelseisvatel kontserditel. Juba 28. novembril laulab TPI Naiskoor Tartu Riikliku Ülikooli aulas, kuna 13. detsembril järgneb kontsert Tallinnas «Estonia» kontserdisaalis.

Kontserdid Tartu nõudlikule publikule on alati olnud oskuse ja mehisuse prooviks. Jääb vaid loota, et lisaks lauljate endi pingutustele annavad oma osa ka koori «austajad» nii Tallinnas kui ka Tartus — kas või pöialt hoides.

KEEMIKUD ja MEHAANIKUD SAID MÜTSI ALLA

Ei mäleta, kust mõte alguse sai, aga 15. novembril peahoone VII auditooriumis jõuti teoni.

Keemikute ja mehaanikute esimesele kursusele anti pidulikult kätte TPI vormimütsid.

Üliõpilane! Mida Sult oodatakse, mida pakutakse, sellest rääkis rektor A. Aarna, sellest rääkisid teaduskondade dekaanid.

Ja siis... sisse astus kõrge, talaaridesse riietatud komisjon, kes pidi otsustama kuivõrd valmis on I kursus alustama pikki ja käänulisi teid teaduste vallutamiseks.

Vaikuses kõlas üliõpilasvanne: «Hall värv — see sümboliseerib terast... valge on rahu ja progressi värv... kirsipunane nooruse, elurõõmu ja vana hea veini värv... Mina noor tudeng, tõotan, et ei häbista kunagi neid värve...»

Komisjon luges ette veel mõned kasulikud näpunäited ja õpetused, mida teadustetules karastunud viies kursus on jõudnud omandada ja siis algas mütside kätteandmine.

Aga niisama lihtsalt see ei läinudki. Toiduainete tehnoloogide katsekiviks sai kahtlase vedeliku määramine, mis järele katsumisel osutus veiniks. Mehaanikud tegid tutvust tehniliste joonistamise ja kujutava geomeetria salakavalustega. Oli vaja teada, millises riigis ei ole naisi, kui kõrge on põleva sigareti temperatuur...

Lõbusa elevuse tõi orienteerumisjooks eristes tingimustes s.t. kinniseotud silmadega. Ka isetegevusega tuli tegemist teha, millega isegi 1. kursuse mehaanikud maha said!!

Kahe ja poole tunni jooksul anti kätte 239 mütsi ja väsinud komisjon võis väärikalt lahkuda.

Õhtu teine orkestri poolt juhitud osa, kujunes kandiliste mütside balliks, sest sellel õhtul ei raatsinud keegi uut vormimütsi peast ära võtta.

Lisa: Oli meeldiv, et oli tulnud palju rahvast ja seda õigeks ajaks.

Tahaks, et see üritus kujuneks heaks traditsiooniks.

Loodame järgijaid teistest teaduskondadest.

A. VELLAMAA

KIRJANDUSHUVILISED

8. detsembril kell 19 toimub TPI raamatukogu lugemissaalis V. Grossi romaani «Pinginaabrid» arutelu. Arutelust võtab osa ka autor.

Kes ei ole veel tutvunud romaaniga võib selle saada meie raamatukogu lugemissaalist. «Pinginaabrid» ilmus 1964. a. «Loomingu» 7, 8 ja 9 numbris.

OLEV TÕELEID

RÕÕM JA VALU

Rõõm võib nutta
valu naerda —
ära unustada.
Aga rõõmu üle nutta
aga valu üle naerda
eal ei tohi sa.

* * *

KOIT

...Erkades värvides lastekilked
Kastepiisas näen päikese pilke —
kelmikas neiu, kas tahad sa
tervet maailma võluda?

* * *

Imelik asi on lootus:
ta ei usu, mida näevad silmad,
ta ei usu, mida kuulevad kõrvad,
vaid usub, mida kõneleb süda...
Imelik asi on lootus...

Ametiühingu häbipost

Seisuga 19. november 1964. a. olid energeetikateaduskonnas järgmised a/ü liikmemaksude võlglased.

Õpperühmadest:

AS-111 — a/ü organisaator Alas, alates 1. mai 1964. a.
AM-111 — a/ü organisaator Rüüt, alates 1. jaan. 1964. a.
AA-111 — a/ü organisaator Tuul, alates 1. juuni 1964. a.
AJV-111 — a/ü organisaator Tusik, alates 1. okt. 1963. a.
AV-71 — a/ü organisaator Õunapuu, alates 1. juuli 1964. a.
AT-71 — a/ü organisaator Reis, alates 1. juuni 1964. a.
AR-71 — puudub a/ü organisaator, alates 1. juulist 1963. a.
AS-71 — a/ü organisaator Kuusk, alates 1. juuli 1964. a.
AE-51 — a/ü organisaator Ibikus, alates 1. juuli 1964. a.
AJ-31 — a/ü organisaator Küüsvek, alates 1. jaan. 1964. a.
AV-31 — a/ü organisaator Võlli, alates 1. jaan. 1964. a.
AS-31 — a/ü organisaator Hirv, alates 1. jaan. 1964. a.
AO-37 — a/ü organisaator Bakanin, alates 1. jaan. 1964. a.
AM-31 — a/ü organisaator Puhk, alates 1. jaan. 1964. a.
AT-31 — a/ü organisaator Puhk, alates 1. jaan. 1964. a.
AT-31 — a/ü organisaator Koidumaa, alates 1. jaan. 1964. a.

Õppejõududest:

Automaatika ja telemehaanika kateeder, alates 1963. aastast.
H. Esop — energeetikateaduskonna prodekaan, alates 1. mai 64. a.
H. Liin — elektrimasinate kateeder, alates 1. juuni 63. a.
E. Külm — elektrimasinate kateeder, alates 1. märts 64. a.
T. Veske — elektrimasinate kateeder, alates 1. juuni 64. a.
L. Rannu — elektrimasinate kateeder, alates 1. mai 64. a.
H. Lelumees — elektrisüsteemide kateeder, alates 1. juuni 64. a.
P. Raesaar — tööstuselektroonika kateeder, alates 1. märts 64. a.

Vanem teaduslik töötaja VALVE KIKAS on juubilar

Viiskümmend aastat tagasi, 19. novembril 1914. a sündis endises Kõo vallas, Viljandi maakonnas, vanema põlve tuntud luuletaja Reinhold Kamseni perekonnas tütar Valve.

Tüdrukul kujunesid juba siis, kui tal oli «kena kelguga hangest alla lasta», omaenese sihid ja vaated, ja kui ta Põltsamaal küpsustunnistuse sai, siis ei alustanud ta eluteed sissetallatud radadel, vaid valis ala, mida sel ajal ainult meestele võimetekohaseks peeti — ta otsustas saada ehitusinseneriks. Selleks astus Valve Kamsen 1935. aastal Tartu Ülikooli Tehnikateaduskonda. Selle teaduskonna ja likvideerimisele määratud Tallinna (Kõrgema) Tehnikumi baasil asutati järgmisel aastal Tallinna Tehnikaülikool, mille juubilar lõpetas 1942. aastal Eesti esimese nais-ehitusinsenerina.

Juba üliõpilaspõlvest peale, alates 1939. aastast, on ta pidevalt töötanud oma õppeasutuse (mis Suure Isamaasõja järel ümber nimetati Tallinna Polütehniliseks Instituudiks) arhitektuuri kateedris, algul laborandi ja assistendina, alates 1955. aastast teadusliku uurimise sektori vanema teadusliku töötajana. 1948. aastal abiellus Valve Kamsen kutsekaaslase Verner Kikasega ja on kaks tublit poega keskmiste klassideni kasvatanud.

Arhitektuuri kateedri põhiline teaduslik uurimistöö — loomapidamishoonete ehitusfüüsika, nende piirdetarandite ja siserežiimi kujundamine — vajab arvukaid väljasõite ja kohapealseid mõõtmisi, katseseadmete ehitamist, mõõtmis- ja katsetulemuste läbitöötamist, üldistusi, aruandlust jne. Nende tööde organiseerimine ja suurelt osalt ka täitmine on olnud Valve Kikase õlul. Ei siin raskusi ja vaeva vähe olnud, siiski pole kuuldud Valve suus nurinat ega endahaletsemist.

Kateedri liikmete, teiste hulgas ka Valve Kikase töö, on andnud rõõmustavaid tulemusi: arusaamine loomapidamishoonete õige siserežiimi tähtsusest ja halva siserežiimi parandusvõimalustest otstarbekohaste piirdetarandite ning õhustusseadmete abil on jõudsalt levinud nii Eesti NSV-s kui ka vennasvabariikides. Et meie vabariik on esikohal loomapidamissaaduste suhtelise toodangu poolest Nõukogude Liidus, selles on suuri teeneid teadlastel, kus Valve Kikas on omas lõigus kõigiti usaldatav võitleja. Tema silmaring ulatub aga omast lõigust märksa kaugemale. Iganädalane uute raamatute pakk, mille ta müügilauast koju viib, on alati üllatav oma alade mitmekesisuselt.

Nakatav on tema kohusetunne ja distsipliin. Kui tal assistendina tegemist oli üliõpilastega, siis oli tema harjutustundidest osavõtt pea alati 100-protsendiline, samuti polnud raskusi tähtaegadest kinnipidamisel.

Mitte väiksema innu ja kohusetundega on Valve Kikas osa võtnud ka ühiskondlikust tööst — olgu see pühadekinkide jagamine lastele, Mustamäe spordiväljaku ehitamine vms. Korduvalt on Valve Kikast eeskujuliku töö eest ära märgitud rektori käskkirjades.

Arhitektuuri kateeder aga leiab, et ta oma ligi veerandsaja aastase tööga ja korraldava käega kateedris, oma seltsimeheliku suhtumisega kaastöötajatesse on auga ära teeninud talle omavahel antud kateedri perenaise nimetuse.

Kogu instituudi kollektiiv soovib Valve Kikasele juubelisünnipäeval palju õnne ja kordaminekuid edaspidiseski töös.

Pariisist Monte Carloni

20. novembril toimus poliitilise ökonoomia kabinetis (Kohtu tn. 4) I. Soidra loeng «Pariisist Monte Carloni».

Loengu aluseks olid suhteliselt värsked muljed Prantsusmaalt, kus lektor viibis kahenädalasel ekskursioonil käesoleva aasta kevadel.

Oma väga sisutihedas ettekandes puudutas dotsendi k. t. I. Soidra mitmesuguseid probleeme mitmetelt elualadelt. Eriti huvipakkuvaks olid noorte ja üliõpilaste elu hõlmavad küsimused. Suure tähelepanuga kuulati prantslasest töölise elu-olustikulisi probleeme, finants-majanduslikku olukorda jne. Üsnagi palju uut pakkus ka ülevaade Prantsusmaa kaasaegsest kunstist ja arhitektuurist. Selgitamata ei jäänud muidugi väljend «Pariis kui maailma moekeskus». Illustreerivaks materjaliks olid valguspildid.

Lühike tutvus Prantsusmaaga oli huvitav ja kasulik. Loengult lahkudes oli nii paljugi mõtelda sellest kaugest, kuid ometi nii lähedaseks muutunud maast. Maast, mille töölisklass võitleb samuti nagu meiegi rahu ja inimeste õnne eest.

JAAK PALVARI

LABORATOORSED TÖÖD ON ENERGEETIKATEADUSKONNA ÜLIÕPILASTELE ÜHEKS TÄHTSAMAKS ÕPPETÖÖ OSAKS ERIALA OMANDAMISEL.

PILDIL: AUTOMAATIKA JA TELEMEHAANIKA KATEEDRI VANEMÕPETAJA ANTS LAANSOO (KESKEL) ELEKTROONIKA LABORATOORIUMIS ÕPPERÜHMA AA-91 ÜLIÕPILASI JUHENDAMAS.

E. Peetsu foto

Tallinna Polütehnilise Instituudi teaduskondade vahelise sotsialistliku võistluse juhend

I Võistluse eesmärk

Teaduskondade vahelise sotsialistliku võistluse eesmärgiks on hoogustada teaduskondades teostatavat poliitkasvatus- ja õppekasvatustööd, tugevdada õppedistsipliini, tõmmata ühiskondlikule tööle kaasa kõik üliõpilased ning saavutada seda, et üliõpilastest kasvaksid insenerid, kes on piiritult ustavad kommunistlikule parteile, olles seejuures igakülgselt ja harmooniliselt arenenud inimesed, kes suhtuvad töösse ja ühiskondlikku omandisse kommunistlikult ning oleksid täielikult vabanenud kodanlike vaadete ja kommete jäänustest.

II Võistluse läbiviija.

Teaduskondade vahelist sotsialistlikku võistlust organiseerivad ja juhivad TPI ametiühingu komitee koostöös instituudi partei- ja komsomolikomiteega. Nad on kohustatud informeerima instituudi üldsust sotsialistliku võistluse käigust instituudi häälekandjas «Tallinna Polütehnik».

III Võistluse käik

Teaduskondade vaheline sotsialistlik võistlus toimub õppeaastaringselt, kusjuures arvestatakse:

1. Üldist õppeedukust ja õppeedukuse tõusu,
2. üliõpilaste väljalangevust teaduskonnas,
3. poliitkasvatustööd,
4. ühiskondlikust tööst osavõttu,
5. osavõttu ühiskondlike erialade teaduskonna tööst,
6. osavõttu isetegevusringide tööst,
7. osavõttu isetegevuse ülevaatusest,
8. osavõttu spordiklubi tööst,
9. osavõttu ÜTÜ tööst,
10. osavõttu rahvamaleva tööst,
11. ametiühingu liikmemaksude laekumist.

IV Kokkuvõtete tegemine.

Sotsialistliku võistluse käiku kontrollib pidevalt ametiühingu komitee, kes kutsub komiteele aru andma teaduskondade büroode esimehi.

Teaduskondade paremusjärjestuse määrab instituudi ametiühingu komitee koos partei ja komsomolikomiteedega hiljemalt **20. aprilliks.**

Teaduskondade paremusjärjestus määratakse järgmise valemi alusel:

$a + b - c - d + e + f + g + h + i + j + k + l + m + n + o + p + r,$

a — õppeedukuse tõus protsentides ×10

b — õppeedukus protsentides ×2

c — nõrga õppeedukuse tõttu väljalangenute protsent (teaduskonna üliõpilaste arvust seisuga 1. september) ×5

d — huligaanse käitumise pärast väljaheidetute protsent ×10

e — ületeaduskonnaliste ürituste arv ×10

f — õppeaasta jooksul ühiskondlike ülesannetega seotud üliõpilaste protsent (kusjuures arvestatakse ainult täidetud ülesandeid)

g — ühiskondlikust tööst osavõtnute protsent

h — ühiskondlike erialade teaduskonnas õppijate ning selle lõpetanute protsent

i — isetegevusringide tööst aktiivselt osavõtjate protsent

j — isetegevuse ülevaatusel teaduskondade paremusjärjestus:

I	koht	100 punkti
II	koht	80 punkti
III	koht	60 punkti
IV	koht	40 punkti
V	koht	20 punkti

k — spordiklubi tööst aktiivselt osavõtjate protsent

l — ÜTÜ tööst aktiivselt osavõtjate protsent

m — rahvamaleva tööst osavõtjate protsent teaduskonna üliõpilaste üldarvust

n — ametiühingu liikmete protsent

o — kommunistlike noorte, parteilaste ja partei liikmekandidaatide protsent teaduskonna üldisest üliõpilaste arvust

p — kommunistliku töö eesrindlike õpperühmade protsent teaduskonna õpperühmade üldarvust ×5

r — kommunistliku töö eesrindlaste nimetust taotlevate õpperühmade protsent õpperühmade üldarvust ×3.

[illegible] mustele arvestatakse veel ametiühingu liikmemaksude võlgnevust alljärgnevalt:

iga õpperühma liikmemaksu võlgnevus 1 kuu annab — 25 punkti, kusjuures liikmemaksude võlgnevust arvestatakse seisuga 1. jaanuar ja 1. aprill.

V Autasustamine.

Instituudi parimat teaduskonda premeeritakse 150 rublase ekskursiooniga.

Teisele kohale tulnud teaduskonda premeeritakse 100 rublase ekskursiooniga.

Võistluse võitjad tehakse teatavaks ajalehes «Tallinna Polütehnik».

TPI ametiühingu komitee
TPI parteikomitee
TPI komsomolikomitee

MILLISED OLID PUUDUJÄÄGID

Partei- ja Riigikontrolli Komitee Tallinna Polütehnilise Instituudi kaastöögrupi poolt on pidevalt kontrollitud uute üliõpilaste vastuvõtu käiku. Selle aasta vastuvõtuplaan on täidetud. Kõik nagu oleks korras. Või on siiski puudujääke? Pärast töö lõppu kerkivad paljud küsimused. Kuidas kulges vastuvõtt? Missuguseid raskusi esines vastuvõtul? Millest nad olid tingitud?

Uute üliõpilaste vastuvõtt on aastaringne töö. Kõikide vastuvõtuga seoses olevate küsimuste juures ei ole vajadust pikemalt peatuda. Käsitleme vaid üht küsimust, s. o. suunatute ja tööstaažiga sisseastujate vastuvõtu organiseerimise küsimust.

Vastuvõtukomisjoni vastav alakomisjon astus jaanuaris kontakti 322 asutuse ja ettevõttega, kusjuures paluti asutusi esitada andmeid nende poolt TPI-sse õppima suunatavate kohta. Jaanuaris saabunud vastuste ja ettevõtetega sidepidajate andmete alusel saadi kindlaks määrata 374 sisseastuvat kandidaati. Kõikidele kandidaatidele saadeti vajalikud küsitluslehed andmete saamiseks. Täidetult tagastati instituudile vaid 179 küsitluslehte. Enamik sisseastujaid ei vastanudki instituudi kirjale. Hiljem sidepidajate kaasabil suurenes vastuste arv 232-ni ja 10. juuniks pärast korduvaid järelpärimisi selgitati välja koguni 384 stipendiaadi kandidaati. Nii palju sooviavaldusi aga ikkagi ei laekunud. Sooviavaldusi instituuti õppima asumiseks laekus 369-lt suunatult. Kuhu jäid ülejäänud? See selgub alljärgnevast.

Paljude ettevõtete ja asutuste juhtkondade passiivne ja pealiskaudne suhtumine stipendiaatide valikusse tekitas tõsiseid raskusi vastuvõtukomisjoni töös. Näiteks ei olnud Tallinna Ehitustrustil veel 19 mail kindlaid suunatavaid kandidaate. Hiljem selgus, et 15-st esialgsest kandidaadist asendati 14 — teisiti öeldes 15-st jäi järele vaid — 1. Analoogiline olukord oli ka Tallinna Masinaehitustehases, Tehases «Eesti Kaabel», Tallinna Ekskavaatoritehases, Sööklate, Restoranide ja Kohvikute Trustis, kus puudusid veel mais kindlad kandidaadid.

Mööblivabrik «Standard», Maardu Keemiakombinaat, Riidevabrik «Keila» jt. esitasid stipendiaatide kandidaatideks töötajaid, kel puudus vajalik tööstaaž. Alati ei olnud esitatud kandidaadid ka ettevõtte kõige tublimad ja väärikamad töötajad. Näiteks saatis Tallinna Taksopargi poolt suunatu J. Algvere enda eest eksamile teise isiku. Esines ka juhtumeid, kus suunatud kasutasid eksameil lubamatuid kõrvalmaterjale. Taolistest väärnähtustest informeeriti korrarikkujate töökohti.

369-st suunatust õiendas eksamid 278. Koos ettevõtete stipendiaatide arvu kasvuga, võrreldes eelmise aastaga, on mõningal määral paranenud ka nende teadmiste tase. Rahuloluks ei ole aga kargeltki põhjust, kuna kõik eksamid õiendas vaid 76% lähetatuist ja hinded «hea» ja «väga hea» moodustasid vaid 44% hinnete koguarvust. Kuna 24% suunatuist langes eksamitel välja, siis võib järelduse teha, et suunatavate ettevalmistamine eksamiteks ei olnud vajalikul tasemel.

Kõige enam avaldusi laekus suunatuilt mehaanikateaduskonna erialadele (33% avalduste üldarvust) kõige vähem ehitusteaduskonda — 16,9%.

Suhteliselt madalaid teadmisi näitasid autotranspordi ettevõtete poolt suunatavad isikud. Eksamid õiendas neist vaid 47%. Kõige paremaid tulemusi saavutasid energeetika- ja keemia-mäeteaduskonda sisseastujad. Eksamid õiendasid positiivselt vastavalt 81% ja 77%.

Lõplikku kokkuvõtet tehes tuleb märkida, et instituuti suunatavate sisseastujate arv on liialt väike ega vasta rahvamajanduse kasvavatele vajadustele.

Teiseks — üliõpilaste vastuvõtuplaanis on mitmeid erialasid, kuhu igal aastal laekub plaanis ettenähtust vähem sooviavaldusi. Need erialad on elektrijaamad ja -võrgud, tööstuslik soojusenergeetika, mäe-erialad, sanitaartehnika ehitusökonoomika ja organiseerimine, tööstusraamatupidamine. Nimetatud erialade inseneride ja ökonomistide järele on vabariigis liiga nõudmine, siis on vajalik ja põhjendatud, et nimetatud erialade vajalikkust aitaksid aastaringselt propageerida ka vastavad keskasutused.

TPI Partei- ja Riigikontrolli kaastöögrupi poolt on tehtud rektoraadile ettepanekud puuduste likvideerimiseks seoses uute üliõpilaste vastuvõtuga.

H. RÄÄMET

TPI Partei- ja Riigikontrolli kaastöögrupi liige

(Algus «Polütehnikus» nr. 19)

PÄIKE, LILLED, NAERATUSED

Mitte üksnes armeenia veinis, vaid kogu Armeenias on palju päikest. Seda kogesid kõik kunstinädalast osavõtjad kohe esimeste Armeenias veedetud tundide jooksul. Meie saabudes roomasid mööda Ararati külgi ülespoole küll juba tumedad viirud, kuid sealtpoolt, kuhu tüüris hõbedane IL-18, näis tõusvat uus päike — kogu lennuvälja betoonplats kirendas lilledest, kõikjal naeratavad näod, eestikeelsed loosungid, eestikeelsed tervitussõnad.

Lennuväljalt Jerevani on ligi kakskümmend kilomeetrit ja kogu selle maa sõitis meie «Volgade» rong sõna otseses mõttes inimeste müüris. Need olid päevatöö lõpetanud töölised viinamarjaaedadest, arbuusiväljadelt, farmidest. Kõige enam aga paistsid silma mustad toredad murjanid, kes meeletu kisa saatel tee ääres rõõmsalt karglesid. Teeäärsete inimeste nägudel säras siiras rõõm segamini heatahtliku uudishimuga.

Ja ongi esimene kokkupuude mitme tuhande kilomeetri kaugusel asuva vennasvabariigi selle küljega, mida ei tutvusta ei ajalooõpiku leheküljed ega piisa ka meie ajastul nii täiuslikust raa-

Kutsel seisis: Tudeng! Vali endale sobiv mask ja tule 1964. a. 332. päeval Narva mnt. 57 hiljemalt kell 20.01.

Et üks minut oli lubatud hilineda, on seletatav sellega, et maskide kordaseadmine võtab ka aega.

Fanfaarid kuulutavad peo algust, õhtu peremees Don Juan laseb veel enne palavat aega oma tähtsamad korraldused ette lugeda. Kuulutatakse välja konkurss parimale maskile.

Nii peosaalis kui ka kõrvalruumides olid dekoraatorid tubli töö teinud, kõikjal valitses lõbus kirevus. Üheks põnevamaks kuluaariks oli trahter. Seintel riiulid lookas peenete napsipudelite all, pikk laud ja petrooleumilambid. Kõik oleks väga usutava mulje jätnud, kui mitte priske kõrtsimees poleks napsu eest vaid 10 kopikat sisse nõudnud. Nimelt lähemal katsumisel selgus, et pudelid olid vaid dekoraatorite õel väljamõeldis — nad olid joonistatud. Karastav kali aga maitses imehea.

Tubliks lisaks vabariigi pritsimeeste ja ka teistele puhkpilliorkestritele on TPedI tütarlaste pasunakoor. Punetavate punnis põskedega meelitasid tütarlapsed pasunatest suudlustega välja neile meelepäraseid hääli. Aplausid olid kuhjaga teenitud.

Hasart- ja põnevusmängude jüngritele oli mängude tuba. Seal või oma osavust lasta auhinnata, tantsupartneriga õnnerattal vahekordi selgitada, teiste õnnele ja ebaõnnele kaasa elada.

Kes päris siis «üliõpilasquasimodo» tiitli? Seekord otsustas Don Juan anda selle väga maisele olevusele — nimelt kuradile, kellel oli 2 valget hammast. See auhinna määramine oli veelkordseks tõenduseks, et maskiballi ei krooni mitte staatilised imed, vaid elavad, oma osasse sügavalt sissemänginud kujud.

Kes oli see kõige tõepärasem kuraditest? Kui mask eemaldati, kinnitusid kahtlused: selleks oli tütarlaps. TPedI I kursuse joonistamiseeriala tudeng Mare Saks oli oma tiitli õigusega ära teeninud.

Et ilma maskita peokülalisi tühises vähemuses oli, siis võib lugeja juba ise arvata, et hulgalise peopubliku hulgas oli väga rikkalik maskide kollektsioon. Kuradeid, indiaanlasi, neegreid, haareminaisi, ballidaame, paadialuseid jt. võis tosinatega lugeda. Kuid seejuures oli neil kõigil oma isikupärane joon, ühel tugevam kui teisel. Hea mulje jätsid oma osasse hästi sissemänginud maskid. See võlus alati rohkem kui maski originaalsus, sellest siis seegi, et nii laialt kasutatav mask nagu kurat — parimaks tunnistati.

Eriti tuleb hinnata neid, kes maskide valmistamisel ise vaeva nägid. Trafaretsed teatritest laenutatud husaaride, ohvitseride, ballidaamide jt. kostüümide kasutamine on muidugi kõige lihtsam, ehkki veidi kulukas, kuid nad ei võlu millegagi, on väga kaugel originaalsusest, sobides pigem halva teatrietenduse kui hea maskiballi jaoks.

Huvitavaks kujunes moment, millal maskid oma ametlikud volitused maha panid ja kui avanes seaduslik võimalus piiluda ihaldatud näokatte taha. Ka see elati üle!

Lauludes ja tantsudes karastunud on see üliõpilasrahvas. Mängida pool tundi järjest ilma igasuguse tüdimuseta pingot ja seda selliste väsitavate tantsude nagu jenka ja tvisti järel ja siis jälle tvistiga alustada jne. . . . see näitab, et selle koha pealt ollakse õigest puust.

Maskiball lõppes hoogsa jenkaga, millele järgnes tore puhkus koduteel.

Vasakpoolsel pildil näete TPedI pasunapoisse.

Maskid alumiselt pildilt meenutavad seda aega, millal kavaleridel olid jalutuskepid, tsilindrid ja . . . mõõgad.

Tõrvikute loitel

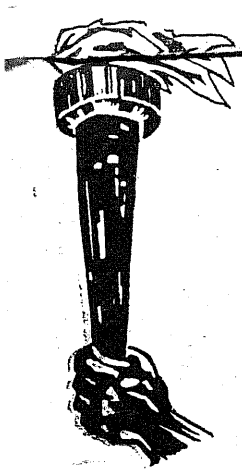

Allpoololevad read on määratud lukes mingil põhjusel ei teinud kaasa üliõpilaspäeva ühte meeldejäävamat üritust — tõrvikutega rongkäiku.

Kui palju meid, Tallinna tudengeid, Lenini puiesteele kogunes, oli pimeduse tõttu raske öelda. Aga paarisaja põleva tõrviku järgi võis arvata, et mitte palju vähem tuhandest.

Alates sellest, kui rongkäik liikuma hakkas, ei vaikinud laulud ja hurraahüüded kunagi kauaks. Algas üks huvitavamaid üliõpilasüritusi, mis kunagi on Tallinnas toimnud.

Võidu väljak, Harju tänav, Raekoja plats, Pikk jalg, Toompea, selline oli ametlik marsruut.

Miitingul Raamatukogu platsil kuulsime Tõnu Aava esituses Robert Roždestvenski luuletust «Poliitikud». Jah, poliitikud oleme me tõesti kõik, seda teab igaüks. Selle parimaks tõenduseks on kasvõi tulised ühiskonnateaduste seminarid.

Kustuvatest tõrvikutest said lõkked, mille ümber kohe kärarikkad ringmängud lahti läksid.

Kuid seal, kus juba niipalju üliõpilasi koos, on ka palju ettevõtlikkust, julgust ja entusiasmi. Pikk üliõpilaskett laskus Võidu väljakule ja sellest sai Tallinna suurim tinna. Üks ringi sisse äraeksinud «Zaporožets» tundus seal nii väikesena, et tema õhkuloopimine polnud mingi vaev.

Laulude ja tähelaku üksmeele õhkkonnas liikus tudengite armee uuesti läbi linna, suunaga lauluväljakule. Kadriorus teh ud loenduse kohaselt oli järgi jäänud 350 kõige sitkemat.

Kui see segakoor laululaval laule alustas, endale ise repertuaari valis ja plaksutas, siis tuli välja, et tudengid ei tea üldsegi laulusõnu. Isegi «Kungla rahvas» läks ta-rui-ra-raa peale üle. Kõike korvas vaimustus ja see, et enamus laule läks ikkagi libedasti.

Suurepärase punkti rongkäigule pani külaskäik meie koorilaulu kuninga, Gustav Ernesaksa, juurde. Vaikselt «piirati» maja sisse ja siis: «Ta elagu, elagu . . .» Edasi lauldi «Rongisõitu», et oleks põhjust skandeerida: «Autor, autor . . .»

Maestro ilmuski tudengite hurraa saatel uksele, veidi kohmetunud, kuid oma huumoririkkusega kaotas kohe barjääri meie vahel. Üliõpilaste tervitus oli ka sümboolseks õnnitluseks RAM-ile tema 20. aastapäeva puhul.

Mis aga viis meid sinna? Kindlasti see populaarsus, mida Gustav Ernesaks omab, kindlasti vajadus tänada teda selle suure töö eest, mida ta on teinud eesti koorilaulu viljelemisel ja tema tõstmisel «maailma laulu» hulka.

Siis toimus see, mida kõik olime oodanud, maestro astus kõrgemale kivile ja «Ülemaailmne demokraatliku noorsoo hümn» kõlas võimsamini kui ühelgi teisel korral selle rongkäigu jooksul.

Lauluga «Hakkame, mehed, minema» jätsime hüvasti, sest maestro uneaeg on kallis ja ega meilegi uni ülearune polnud.

Viimased suuremad laulud oli TPedI ühiselamu ees, kus «punamütsikesed» lauluga unele saadeti.

Lõpetuseks tahaks öelda veel seda, et kõik need, kes järgmisel päeval rongkäigumuljete fookusesse asetasid arusaamatused miilitsatöötajatega, millised tekkisid Tallinna liikluse huvides, osutasid karuteene sellele, et materdada maha kõik see ilus ja vaimustav, kogu üksmeel ja entusiasm, mis terve õhtu jooksul valitses, asetades selle toreda sündmuse üheplaanilisele ja kitsale pinnale.

J. KÕDAR

---

dio-, tele-, ajaleheinformatsioonist selle tundmaõppimiseks. Seista palgest palgesse kogu maa vaimseid ja materiaalseid rikkusi loova rahvaga — see on hoopis midagi muud, kui kasvõi kõige põhjalikum tutvus selle maa üksikute esindajatega. Esimene kohtumine ületas igatahes igasugused ootused, ja see oli vaid esimene!

Iga järgnev päev avas meie ees üha uusi teid tolle kauge ja päikselise maa asukate mõistmisele, iga järgnev päev aitas neilgi paremini lahti mõtestada meie rahva püüdlusi ja olemust. Võtmeks teineteise juurde said laulud, tantsud, siirad mõttevahetused arvukatel kohtumistel.

Spendiarovi-nimeline Jerevani Ooperi- ja Balletiteater. Juba ammu on Eesti kunstinädala avakontserdi pääsmed välja müüdud, kuid rahvast tungleb enne kontserdi algust teatri ees kaugelt rohkem kui suudaks mahutada ruumikas saal. Loodetakse ikkagi. Juba kestab kontsert, kuid rahvas ei lähe laiali, aina tuleb juurde. Seistakse ja kuulatakse siinsamas kontserdi ülekannet, kuigi kodus raadiovastuvõtja või televiisori ees oleks see hulga mugavam. Saalis müriseb iga numbri järel tohutu aplaus. Jerevani publikule lähevad kõik ettekanded ühesuguse menuga. Isetegevuslastest esineb ainukesena avakontserdil «Kuljus». Tantsida on kerge — kontakt publikuga tekib juba esimestest tuuridest alates. Ja siis on esitatud ka viimane number programmist. Lavalt aga ei saa ega saa lahkuda. Saalis aplodeeritakse ikka veel. Tuuakse lilli. Kui siis lõpuks teatrihoonest lahkume, on raske pääseda autobusside juurde. See on meile nüüd juba tuntud heatahtlik uudishimu, millega igat meie sammu ja liigutust jälgitakse. Oleme suutnud võita meie kaugete sõprade südametest esimese osakese.

Vastuvõtt, mille osaliseks aga saime Leninakanis staadionikontserdil ja improviseeritud kohtumistel sinnasõidul, jäi ületamatuks. Juhtus olema pühapäevane päev. Kõigis asustatud punktides, kust meie autobusside karavan läbi sõitis, olid küll vist kõik inimesed oma kodused toimetused sinnapaika jätnud ja teede äärde tulnud. Kõikjal tantsiti, lauldi, hüüti eestikeelseid tervitussõnu. Avatud bussiakendest lendasid sisse lillekimbud, kuid rohkem külvati meie sõidukid nendega lihtsalt üle. Arvatavasti oleksime oma pika reisi lõpus bussides lilledesse äragi uppunud, kuid omapoolne lilledesadu järgmisest asulast läbisõidul päästis meid sellest. Sellegipoolest jõudsime Leninakani lilledest ülekülvatutena.

Kui me oleksime igas külas ja asulas, kus meid kaetud laudadega oodati ja meid kostitada taheti, kasvõi kümneminutilisegi peatuse teinud, siis oleksime tõenäoliselt Leninakani jõudnud umbes järgmise päeva õhtupoolikul, või mis veel tõenäolisem — poleks vist üldse jõudnud ei Leninakani ega ka koju tagasi, sest kõigi nende söökide-jookide hävitamise järel (aga armeenia komme nõuab, et lauale ei tohi midagi järele jääda), oleksime pidanud küll maapealsete rõõmudega jäädavalt hüvasti jätma. Kahest peatusest ei olnud siiski kuidagi võimalik mööda pääseda, seda enam, et need olid ka meie reisigraafikus ette nähtud.

Neist meeldejäävam oli Talinas, nii et kaaslinnas. Talin on väike rajoonikeskus mõne tuhande elanikuga, kuid see ei olnud takistuseks suurlinnaliku vastuvõtu korraldamisel. Soojadele tervitussõnadele järgnes väike kontsert kohalikelt kunstimeistritelt, millele meiegi ühteist lisaks pakkusime. Temperamentset mägilastantsu aga tantsisid juba kõik koos. Tantsule kolmekümnekraadilises päikeselõõsas järgnes eine sinnasamasse väljakule kaetud laudade ümber. Mahlased arbuusid ja külmas allikavees jahutatud viinamarjad maitsesid paremini kui kusagil varem. «Maailma tagasihoidlikeim inimene», nagu keegi Georg Otsa hiljem tõdustas, püüdis küll tagasihoidlikult puuviljadega tegelda, kuid ikkagi tunti ta mustadest päikeseprillidest hoolimata ära ja nüüd olid tema talendi austajad kohe kobaras koos. Üks nendest ulatas talle lahkumisel noa otsast maailma tagasihoidlikeima ligi viiekilose kooritud arbuusi.

Leninakanis võttis ilmataat meid vastu eht-eestiliku vihmasajuga, linnarahvas seevastu ehtarmeenialiku temperamendiga. Vihmale mingit tähelepanu pööramata puhusid punarättidega pasunamehed oma läikivaid pille, Leninakani keskväljakul kirendavad lillepeenrad aga hakkasid meie saabudes nagu nõiavõel elama. Kaks ja pool tundi vihmasaju all ootasid meid kannatlikud vastuvõtjad. Ja kui palju neid oli! «Ooh, see pole enam midagi, enamik on juba laiali jooksnud!» seletas üks kohalikest. «Oleksite te kaks tundi tagasi saabunud!» Muidugi, olime ju peatuste tõttu teel graafikust kõvasti välja langenud. Aga seda, mis siin kaks tundi tagasi, enne saju algust oli, seda ei oska küll hästi ettegi kujutada.

Tundsime juba staadionikontserdi pärast muret, kuid samas justkui seda aimates, lakkas vihmasadu. Veerand tundi hiljem jõudis tuul ka viimased pilvetükid laiali puhuda ning pilvitus taevas lõi särama punakas õhtupäike. See pidi siin alati niimoodi olema — pole sellist pikka põhjamaist leotamist. Veel pool tundi, ja me võime tantsida üsna kuiva kattega vabaõhulaval.

Ja oncl kontserdi algus. Keset staadioni seisab suur estraad. Esimeses osas esinevad isetegevuslased.

(Järgneb)

KODUDETEKTIIVIDE NURK

SALADUSLIK „ASI NR. 2“

Ei jõudnud veel meie vastasutatud kodudetektiivide komitee (ehk nüüdsest Pinkerton-klubi) liikmete jalad eelmisest «asjast» jahtuda, kui kaela sadas juba uus ja tõsisem. Kaks päeva tagasi toodi ehitusteaduskonna diplomitaotlejate poolt meile uus kaust — «asi nr. 2».

Kausta vahelt leidsime kolm paberit erinevate kuupäevadega. Paberlike kuritegude spetsialist A. töötas need paberid korralikult läbi ja tegi kindlaks:

1. Kõik dokumendid on kirjutati eestikeelse šriftiga masinal ja varustatud kehtivakstunnistatud allkirjadega.

Dokumendid omavad plaanilisuse pitserit ja bürokraatlikkuse lõhna.

3. Esimesest dokumendist selgub, et ehitusteaduskonna dekanaat pakkus diplomandidele lahket võimalust töötada Mustamäel V õppekorpuses selleks eraldatud ruumis.

Vastuseks teatatakse dekaanile, et diplomandidel tööruumide vajadust ei ole, mahajäänud diplomandide sundkorras Mustamäele töölesaatmine olevat aga veel liiga varajane. Sellele tuginedes loobutakse projekteerimisruumi taotlusest diplomandidele. (Kuupäev — 15. okt. 1964. a. Allkiri mitteloetav).

4. Sama dokumendi äärel on punase tindiga kirjutatud resolutsioon: «Palun suunata vähemalt 4 diplomandi pidevalt tööle Mustamäe õppekorpusesse nr. 5 ja kindlustada nende juhendamine kohapeal.» (Kuupäev — 22. okt. 1964. a. Allkiri puudub).

5. Teine dokument kõlab nii: «Dekanaat pole saanud andmeid selle kohta, kuidas on leidnud kasutamist ruum nr. 407 Mustamäe V õppekorpusest diplomandide poolt. Palun hiljemalt 30 oktoobriks teatada olukorrast selles küsimuses.» (Kuupäev — 26. okt 1964. a. Allkiri: ehitusteaduskonna dekaan).

6. Kolmanda dokumendiga pöördutakse 4 diplomandi poole õige delikaatses vormis:

«Teatan, et Teile on võimaldatud TPI Ehitusteaduskonna dekanaadi poolt kasutada tööruumi diplomiprojekti koostamiseks Mustamäel, V õppekorpus, ruum nr. 407 ühes joonestuslauaga.

Palun viivitamatult asuda tööle mainitud ruumis.» (Kuupäev — 30 okt. 1964. a. Allkiri mitteloetav).

Nii, et — kui soovijaid ei ole, palume vajalikul hulgal sundkorras osa võtta!

Sellega kaustas leiduvad materjalid lõppesid. Asjade loogiline käik nõudis, et otsingud jätkuksid just nimelt ruumis nr. 407.

Pinkerton-klubi kolm kangemat detektiivi asusidki eile õhtupoolikul Mustamäele teele. Et asjaosalisi mitte asjata hirmutada, teesklesid detektiivid, et neil on mujale asja ja sõitsid Papiniidu kaudu ringi. Konspiratsioon eelkõige! Pärnu-Jaagupis riietuti TRÜ arstiteaduskonna 3. kursuse naistudengiteks ja asuti Mustamäe teadusetemplisse lausa paraaduksest.

Ruum 407 oli lukus. Ebaloomulik nähtus, arvestades, et kaks kuud laiselnud diplomandid on harilikult viimase kahe nädala jooksul sunnitud töötama 23,5 tundi ööpäevas. Kõigis meis tekkis hirmus kahtlus. Detektiiv N. lippas kogu maja läbi ja teatas, et ruumi 407 võtit polevat keegi oktoobri lõpust alates näinud. Õnneks oli meil kaasas detektiiv Z, kes peale vähest urgitsemist lukuaugus avas ukse valevõtmega. Ruumist hoovas vastu hingematvat, läppunud haisu. Heitsime pilgu üle ruumi — neli kokkupandud joonestuslauda (tühjad), seinte ääres lamasid veel mõned ülespanemata joonestuslauad mõned toolid. Ei ühtki hingelist! Astusin mõne sammu ja karjatasin — ühe joonestuslaua alt paistsid kellegi jalad. Hiilisime sinna ja tõstsime lamaja pealt laua ära. Tundmatu mehe laip lamas põrandal, «Blue Star» täitesulepea rinnus püsti. Tegime kindlaks tapetu isiku — see oli Diplomandide Abistamise Idee. Surm oli saabunud juba ammu ja Idee lehkas tugevasti.

Asja analüüs selgitas järgmist:

1. Mõrv oli toimunud vähemalt kuu aega tagasi. Kuna asjaosalised (dekanaat ja diplomandid) Idee vastu rohkem huvi polnud tundnud, jäi laip kauaks märkamatuks.

2. Teo võis sooritada keegi Idee initsiatiivest ja kaasautoritest. Motiiviks — Idee pettis nende lootusi, ei olnud küllalt kasulik (ühe sõnaga, polnud see, mida vajati).

3. Kuritööga võisid hakkama saada ka tudengid-diplomandid. Motiiviks — enesekaitse. Ei tahetud, et Idee kaudu saaks dekanaat teada, millises seisukorras nende diplomitööd tõeliselt on.

4. On veel väike võimalus — vilets Idee sureb vahel ise ära. Seega mõrva motiivid langevad ära. (Kukkus sulepea otsa, millest oli välja imetud).

5. Sulepeal igasugused sõrmejäljed puuduvad.

6. Aga süüdlase leiame üles!

Ootame abistavaid tunnistusi nii dekanaadilt kui ka diplomandidelt. Selgus peab valitsema kõikjal!

Pinkerton-klubi

Tudeng Otu

K. VOOLU
joonistus

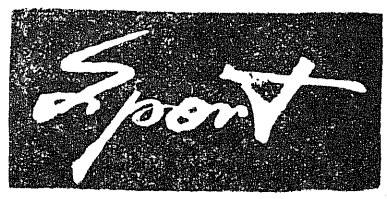

Käesolevas numbris pidime avaldama meie koondmeeskonna treeneri Ivan Dratšovi artikli **«TPI võrkpalli traditsioonid».** Mitmesugustel põhjustel pidime selle intervjuu aga edasi lükkama. Loodame saada veel kirju ja mõtteavaldusi kõikidelt instituudi võrkpalli huvilistelt. Kirjutage meile!

Võrkpalliga tegelevad ka meie **õppejõud-teenistujad,** kahjuks pole kuulda nende saavutustest midagi. On vaid teada tulemused viimastest kohtumistest — kaotused Riia PI. TRÜ, EPA ja TPedI õppejõududele.

Pöördusime meeskonna kapteni dots. E. Uusi poole.

Milles on asi? Miks ei saa võrkpall jalgu alla meie õppejõudude hulgas?

Vastus — «Puudub eestvedaja, kes asja käima paneks! Praegu on meil tõesti tegemist, et meeskonda võistlusteks kokku saada, rääkimata treeningutest. Sama on maksev ka naiskonna kohta.

Võrkpallist meie instituudis

Dekaaniamet ei luba mul endal aktiivselt kaasa lüüa, olgugi et võrkpall on minu lemmikala ning üliõpilasena sai TPI võrkpallimeeskond vabariigi «A» gruppi mängitud, kus ta on püsinud senini.

Arvan, et kui sügissemestril oli suur koormus võimlal ja ei leitud sobivat aega, siis uuel aastal olukord kindlasti laheneb ning tunnid eraldatakse. Küll asi käima läheb, huvilisi on küll. Joondume meie õppejõudude korvpalli-meeskonna järele kus süstemaatiliselt tegutsetakse juba 1948. aastast alates ja ka sportlikud tulemused on meid rõõmustanud! Soovin õppejõududele indu ja aktiivsust. Loodame platsil peagi näha «värsket verd».

L. TAMM

MEIE VÕRKPALLIMEESKOND ANNAB PALLIKÜLALISTELE TŠEHHOSLOVAKKIAST ÜLE LILLEKIMBUD.

VELO, VELO, VELO...

Instituudi jalgratta sektsioon pole küll vana, vaid paar aastat, kuid tal on siiski oma ajalugu. Olevat kord õppinud siin majas grupp poisse — velofanaatikuid — kellel oli ka eestvedaja — praegu tunnustatud jalgrattaspordi kohtunik **rahvusvahelise kategooria kohtunik Sapožnin,** *ja asi läks hästi. Käidi võistlemas isegi Riias ja Kiievis. Siis mehed lõpetasid instituudi ja oligi sektsioonil lõpp*

Nüüd on uus sektsioon ja uued mehed! Eelmisel hooajal oli meil palju võistlusi. Võtsime osa ka NSV Liidu Üliõpilaste meistrivõistlustest Kaunases. Tuleval aastal on aga ees veelgi rohkem huvitavaid võistlusi. Juba aprilli kuus peame olema vormis, et edukalt esineda Jelgavas Läti Põllumajanduse Akadeemia võistkonnaga. Siis võtame osa NSVL A/Ü spartakiaadist ja VSÜ «Kalevi» velotuurist. Instituudis on ka mehi kes pretendeerivad osavõtuks rahvusvahelistest võistlustest — mitmepäevasõidust Vilnius—Varssavi.

Meil on ka omad mured. Nii puuduvad pooltel meestel rattad, kuid ometigi treenivad (laenutuse korras)! Meie instituudil pole kahjuks ühtegi võistlusratast, olgugi et oleme vabariigi üliõpilasmeistrid sellel spordialal.

Üliõpilased, kui on veel huvilisi, kellel on vähemalt I või II järk, astuge velosektsiooni. Te ei kahetse, sest sellel spordil on oma võlu!

REIN KASELA
TPI jalgrattaspordi treener

Kohvikujutt

Elas kord Punamütsike, nagu seda sageli juhtub. Tema punane müts oli nii ilus, et kõik tüdrukud teda vaadates aina kadedusest ohkasid

Punamütsikesel oli ka vanaema, sest üldtunnustatud tõeks on saanud, et Punamütsikesteks nimetame ainult vanaema omavaid punase mütsiga tüdrukuid.

Punamütsikese lugude kirjanduslikku skeemi huvides peab olema ka hunt. Jah, hunt ongi, kuid antud loos paigutame ta loomaaeda, sest vanaema ajutine surm oleks loo liigne venitamine.

Sammub Punamütsike vanaema poole. Koris on tal pakk «Priimat», toos tikke ja ka ühteist vanaemale. Ta on heas tujus, laulab ja mängib igas keksukastis keksu.

Onai vanaema maja. Punamütsike tõmbab ruttu veel ühe suitsu, sest vanaema juures ei ole tuhatoosi ja jookseb siis kiiresti-kiiresti trepist üles, lükkab vanaema korteriukse lahti ja hüüab: «Vanaema, vanaema, kas su kopsud on terved!»

Vanaema paneb vardad ja lõngakera kõrvale ning vaatab oma lahke näoga Punamütsikesele otsa, öeldes: «Juba jälle oled sa tuletikkudega mänginud»

I. SÜSTEEM

Orienteerumisest

Pühapäeval, 22. novembril toimusid Kelas orienteerumisvõistlused, mis olid pühendatud Oktoobrirevolutsiooni 47. ja ÜLKNÜ 42. aastapäevale.

94 noormeest ja 7 tütarlast läksid, vaatamata külmunud maale ning vingele tuulele, metsa, otsima punavalgeid punktitähiseid.

Võistlejad pidid distantsi alguses ja lõpus proovima oma võimeid ka lasketiirus.

Kiiremateks ning täpsemateks osutusid 9 0 kilomeetrilisel, 6 kontrollpunktiga rajal

I koht KULL, Mati, LENSMENT, Arvo — rühm EE-71. aeg 0:42 29;

II koht: POOM Mat. HURT, Taivo — rühm AV-51. aeg 0:43.59;

III koht: TOOM, Mati, DANIEL, Raivo — rühm AV-31, aeg 0:50.57;

Neile järgnesid:

4 k. SONTAK, Rein rühmast MP-31, MÄNNISTE, Juhan — rühm MP-31, aeg 0:51.21;

5. k. MOISTLIK, Ilmar, PAAT, Karlo — rühm AM-31. aeg 0:52.50;

6. k. KALLE, Vaak. KAPET, Tiit — rühm AS-51. aeg 0:57.23.

Igavesti rändava karika võitis rühma AV-51 võistkond (igast õpperühmast läks arvesse kahe parema paari tulemus) koosseisus:

POOM, Mati; HURT, Taivo; PEHKA, Rein; MILT, Väino.

II koha — rühm EE-71. ning

III koha — rühma AV-31 võistkond.

Tütarlapsed, kes võistlesid meestega ühisel rajal, saavutasid järgmisi tulemusi:

võitjad TPI arvestuses olid tütarlapsed rühmast EE-31, MARDISTE, Tiiu ja KÕIVUMÄGI, Mare, ajaga 1:22.55.

II koht — RANNU, Kersti ja MUTS, Ilme, samast rühmast, ajaga 1:35.40.

Ilmastikule vaatamata, loetakse novembrit ju talvekuuks, mõõdusid võistlused õnnestunult.

Usume, et kohtume teie kõigiga, kui mitte enne, siis kevadistel TPI karikavõistlustel.

TPI orienteerumissektsiooni nimel
M. TOOMIS

Tõstjad valmistuvad KPI vastu

Konstitutsiooni päeva tähistavad instituudi tõstesportlased traditsioonilise Kaunase PI—TPI sõprusvõistlusega, mis toimub seekord Kaunases.

Oleme pidevas treeningus olnud semestri alguses, ning pidanud rea kontrollvõistlusi. Edukam on seni olnud Karl Utsar (MM-53) kes püstitas uued TPI rekordid raskekaalus: kahe käega surumises 115 kg ja rebimises 122.5 kg (viimane on ühtlasi Eesti NSV noorsoo rekordiks) ning tõukamises 155 kg. Kolmetõste kogusumma oli tal 392.5 kg. Uus 400-line meie vabariigis peaks sündima juba eeloleval sõprusvõistlusel.

Aasta lõpus toimub võistlus veel Narva Kreenholmiga. Sellel võistlusel selgitatakse ka TPI parim tõstesportlane 1964. a.

O. KULDERKNUP

LAUATENNISEST

Hiljuti peeti instituudi individuaalmeistrivõistlused, kus võttis osa 12 meest ja ainult 3 (!) naist. Meie naistudengid pole ikka veel aru saanud, et lauatennis on tore mäng ja sobib neile hästi nii vaba aja veetmisel, kui ka spordimeisterlikkuse taseme tõstmisel. Neist kolmest julgest oli seekord parim — Anne Sõgel (KK-51).

Meeste finaalturniir oli heataseme-line. Esmakordselt võistlesid finaalturniiril kõik I järgu sportlased.

Parim oli E. Sillari (mehaanika teaduskond), järgnesid settide suhte põhjal T. Sadeiko ja M. Pajuste.

Meespaarismängus olid parimad Sillar—Sadeiko.

Praegu valmistub instituudi koondvõistkond Eesti NSV esivõistlusteks, kus üritatakse auhinnalist kohta.

T. SADEIKO

MUSTAMÄEL LÕPPES FOTONÄITUS

Selgitasime välja parimad tööd. 3 esimest kohta:

I «Ilks» ja «Tutvus» — autor Jüri Kõomägi.

II Seeria matkafotosid «Vanake Uraal» — autor Ants Kabral.

III «Lahtihüpe» — autor Peeter Tobber.

Äramärkimist väärivad veel Virve Talo fotod «Ülemiste järv» ja «Kerge eine», Kurtti Voolu «Inimese käsi», J. Kõomäe «August», P. Tobberi «Et mõtted muutuksid tegelikkuseks».

Peab ütlema, et kahjuks seda päris kunstilist fotot oli harva näha. Enamikul osavõtjatest olid esitatud lihtsalt õnnestunumad võtted, mis leitud tagantjärele negative sorides. Selles mõttes meeldivaks erandiks olid Kõomäe, Tobberi, Kabrali ja Voolu tööd. Nad olid juba võtmisel selle peale mõelnud, mida pildil näha tahavad. Seetõttu siis teiste rende poolt tehtud fotodel see midagi, mis hindamisel silma torkas ja mille tõttu need äramärkimist leidsid.

Ka tuleva aasta sügisel korraldame oma ühiselamus fotonäituse. Teema ikka «Tudeng õpib, töötab, puhkab». Tingimused: miinimumformaat 18×24 cm; osa võib võtta iga tipkasjne. Soovitan neile, kes kavatsevad osa võtta, juba varem sellele mõelda — siis näituse eel jääb aasta jooksul tehtud fotod ainult kohase allkirjaga varustada ja meile üle anda.

Palju tänu TPI ametiühingukomiteele, kelle abiga saime näituse võitjaid premeerida.

V. TALLO

KOP-KOP, KELLE KÄES?

Matemaatika kateeder palub neid isikuid, kelle käes on arvutusmasinad «FELIKS» nr. F-31751, «FELIKS» nr. 26803, BK-1 nr. 0309/39054;

arvutuslükatid nr. 1/60/360/7/III, nr. 1/54 ja B. I. Segali ning K. A. Semendjajevi viiekohalised matemaatilised tabelid nr-d 2. 3, 4, 5, 6, 8, 9. 10. 12, 13, 14, 15, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 25. 26, 27. 28, 29, 30 matemaatika laboratooriumi templiga, tuua need kateedrisse tagasi hiljemalt 4. detsembriks 1964. Ühtlasi palutakse neid seltsimehi, kes teavad mõne ülalnimetatud varaline väärtuse asukohta, teatada sellest matemaatika kateedrisse.

Toimetaja aset. V. VOLT

Орган парткома, ректората, комитета ЛКСМЭ и профкома Таллинского политехнического института «Таллинский политехник», город Таллин

Trükikoda «Ühiselu», Tallinn, Pikk 40/42

Hind 2 kop.

Tellimise nr. 3523

MB-09814